posted by Willant on 30. júl 2013 - 15:35
24.02.2019 - posledná úprava článku.

Az esőcsoda története a Garam torkolatnál Marcus Aurelius seregeivel [1]

A római hódítással megnőtt a terület jelentősége. A környék, a Garam torkolat vidéke ebben a korban lép az írott történelembe. A római birodalom az 1. század első felében szállta meg a Dunántúlt (Pannoniát) és a **Duna vonalát tette meg a birodalom határává.** A határt védelmező erődrendszer a limes, mely a Duna jobb partján húzódott katonai táborokból és őrtornyokból állt. A táborok 10-15 kilométerenként épültek, köztük az őrtornyok - melyek látótávolságban voltak -biztosították az összeköttetést. Ebbe az erődrendszerbe épült bele a Garam torkolatával szemben emelkedő magaslaton (a mai esztergomi Várhegy) a rómaiak Solva nevű erődítménye, ahonnan kitűnő rálátás nyílt a germánok földjére, a tárgyalt Duna-Garam-szög területére.

A Duna bal oldalán, a mai Szlovákia területén, germán törzsek éltek. A szóban forgó területeken a

kvádok, a velük szövetségben élő cotinusok, nyugatabbra pedig a markomannok. Mozgalmas élet folyt ekkor a Duna mindkét partvonalán. A barbaricumi törzsek többször mozgósították a légió táborok katonáit, mivel több ízben is megpróbáltak behatolni a birodalom területére. A **Pax Romana** szövetségi rendszerének összeomlása végül a történelemkönyvekből is ismert markomann háborúhoz vezetett. **170-180** között maga **Marcus Aurelius**, a császár jött Rómából ide, a Duna-Garam-menti tájra, hogy kezébe vegye légiói vezetését és leszámoljon a behatolókkal.

A Duna-menti táj, a Garam-torkolat a császár itteni hadjáratai kapcsán kaptak kiemelt figyelmet. Itt, a kvádok földjén, valahol a Garam mentén született meg a nagy filozófus császár legszebb vallomása, az elmélkedések" tizenkét könyvének az első könyve.

Marcus Aurelius több ízben viselt hadjáratot a kvádok ellen, míg végül 172-ben saját területükön, a Duna bal partján az „esőcsoda" segítségével sikerült megtörnie őket. Az esőcsoda története a korabeli írásokból ismert, de a Marcus Aurelius Rómában **[2]lévő, a 2. században épült** emlékoszlopának **[3]egyik jelenete is** megörökíti **[4]ezt, mint a császár germánok elleni hadjáratának a Duna-Garam közti döntő ütközetét.**

Az esőcsoda története a következő:

[5]*172. június 11-én került sor az ütközetre. A germán kvádok számbeli túlsúlyban voltak. A rómaiakat ügyes csellel olyan helyre csalogatták, ahol körülfoghatták őket. A légiók helyzetét az is nehezítette - a tikkasztó nyár derekán - hogy ez a terület teljesen víztelen volt. A kvádok tisztában voltak helyzeti előnyükkel. Ám a csata során egyszerre viharfelhők gyülekeztek az égen, s a zivatar egyszeriben vízhez juttatta a római katonákat, a kvádok közé pedig villámokat csapdosott. Tűz támadt, égett a tábor, fejükre pedig jégeső hullott. Ily módon győztek Marcus Aurelius katonái. A*

kvádok királya békét kért, az elfogott provinciálisokat (rómaiakat) szabadon kellett engednie, vissza kellett szolgáltatnia az elhajtott állatokat, katonái nem látogathatták a határmenti városokat és nem nyújthattak segítséget a rómaiakkal még harcban álló markomannoknak.

Az esőcsoda történetére mind a római államvallás, mind pedig az utókor keresztény mítosza igényt tartott. Szerintük, mivel a császár katonái zömmel keresztények voltak, az ő imájuk szakította fel az esőfelhőket. A győzelmet maga a császár is az égiek segítségének tulajdonította.

Az esőcsoda története más forrásból:

Marcus Aurelius császár 174-ben odahagyta Rómát, s maga jött erre a Duna és Garam menti tájra, hogy kezébe vegye légiói vezetését, és leszámoljon az ógermán betolakodókkal. 174 augusztusában került sor az ütközetre. A germán kvádok számbeli túlsúlyban voltak. A rómaiakat ügyes csellel olyan területre csalogatták, ahol körülfoghatták őket. A légiók helyzetét az is nehezítette, hogy ez a terület - a tikkasztó nyár derekán - tökéletesen víztelen volt. [...] Rómában, a Piazza Colonnán máig áll Marcus Aurelius császár diadaloszlopa. Ennek domborművei filmszerű sorozatban mondják el a Garam vidéki csata esőcsodájának históriáját. [...] A dombormű́vön [4]Juppiter Pluvius széttárt karokkal áll. Jobb karjánál vannak az esőtől erősödő rómaiak, baljánál a villámverte kvádok. A győzelmet maga Marcus Aurelius császár is az égieknek tulajdonította. Rendkívüli eseményt, csodát látott az égi beavatkozásban.

Cassius Dio [római történetíró, 150-229] a pogányok véleményét osztja, és Harnuphis mágusnak, az egyiptomi varázslónak tulajdonítja az esőcsodát. Harnuphis ugyanis Marcus Aurelius kísérőinek egyike volt, s Cassius Dio szerint - Hermész Aeriosztól, a levegő istenétől imádkozta ki a segítséget. A kor s az utókor keresztény írói úgy vélik, mivel a császár légiói zömmel keresztény katonákból álltak, az ő imáik szakították fel az esőfelhőket, s keresztényi imáiknak köszönhető a diadal.

Marcus Aurelius - hálából - a keresztényeknek kedvező rendeleteket bocsátott ki. Hermész Aeriosz római megfelelőjének, Mercuriusnak tiszteletére pénzeket veretett, a győzelemben oroszlánszerepet játszó légiót pedig „**legio Fulminatrix**'"-nak „**Mennydörgős légiónak**" keresztelte el. ***(1.)***

Marcus Aurelius császár seregének, a légió fulminatrixnak egyik hű katonája a latin **Donatus** volt. Mint kiszolgált veterán visszatért Rómába, keresztény hitre tért, majd a vallásüldözés idején vértanú halált halt. Az egyház szentté avatta. Tetemét 1522-ben a római Szent Agnes katakombából a Rajna menti Münsterfeld városába vitték. Itt aztán Szent Donátnak, mint az időjárás urának, a jégverés elhárítójának nagy tisztelete támadt.

Az esemény pontos helyét nem ismerjük, de a történet nemcsak azért érdemel figyelmet mert a neves császárral ez épp a mi vidékünkön történt, hanem azért is, mert Muzsla határában a nyitrai régészek (Kuzma-Rajtár) két római katonai menettábor helyét is felfedezték. Természetesen, ezen táborok helyét régészeti feltárás és egyéb információk hiányában nem azonosíthatjuk az esőcsoda helyével, de ismertetése szükségszerű.

Forrás: *Mužla - A kezdetektől 1920-ig Településtörténeti vázlatok sorozat*
Molnár Erzsébet
Muzsla Község Önkormányzata (1997)
1. *Zolnay László: A középkori Esztergom. Gondolat, Budapest, 1983. 30-34. o.*
Angol szoveg: The rain miracle *[6]*
ZOLNAY LÁSZLÓ A középkori Esztergom 1983

Kategórie článkov: História [7]

17:45):http://kontakt.sturovo.com/drupal/30-07-2013/363/historia/az-esocsoda-tortenete-garam-torkolatnal-marcus-aurelius-seregeivel

Odkazy
[1] http://kontakt.sturovo.com/drupal/30-07-2013/363/historia/az-esocsoda-tortenete-garam-torkolatnal-marcus-aurelius-seregeivel [2] http://en.wikipedia.org/wiki/File:Column.of.marcus.aurelius.complete.arp.jpg [3] http://goo.gl/maps/3FHbT [4] http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/79/Miracolo_della_Pioggia.JPG [5] http://sturovo.com/drupal/sites/default/files/esocsoda.jpg [6] http://www.livius.org/le-lh/legio/rain.html [7] http://kontakt.sturovo.com/drupal/kategorie-clankov/historia